

Omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2020-01-27

Diarienummer:
OSN-2019-00830

Handläggare:
Ulrika Jansson

Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott beslutar

1. **att** godkänna föreliggande yttrande gällande revisionsrapport avseende granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning och överlämna yttrandet till Kommunrevisionen, samt
2. **att** nämndens svar ska delges kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Uppsala kommuns revision begär yttrande från omsorgsnämnden över revisionens iakttagelser gällande granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning som gjorts under december 2019. Det samlade intrycket som framkommer i KPMG:s rapport är att det pågår en hel del aktivitet vid granskade nämnder när det gäller funktionsnedsattas kultur- och fritidsaktiviteter.

I yttrandet ger nämnden svar på revisionens frågeställningar om uppföljning av målen avseende kultur- och fritidsaktiviteter i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättningar, om former för dokumentation, samordning och föreningsdialog avseende nämndernas arbete med kultur- och fritidsaktiviteter samt avseende kartläggning av behov av information.

Nämnden svarar att arbetet med uppföljning av målen i programmet för full delaktighet fortsätter i samarbete med kommunstyrelsen och berörda nämnder. Nämnden svarar att arbeta mer strukturerat och systematiskt regleras inom ramen för den överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap som omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrott- och fritidsnämnden i december år 2019 fattat beslut om. Syftet med partnerskapet är att öka tillgången och tillgängligheten till kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning i Uppsala kommun.

Nämnden kommer under år 2020 inom ramen för partnerskapet med Fyrisgården arbeta med främjande insatser för personer med funktionsnedsättning och kommer att beakta rekommendationerna från revisorernas uppföljning i det arbetet.

Ärendet

KPMG har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens arbete med kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning.

Granskningen har syftat till att bedöma hur omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden arbetar för att kommunens allmänna fritids- och kulturutbud ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Granskningen har vidare syftat till att bedöma om kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i LSS-insatsens bostad med särskild service på ett sätt som överensstämmer med lagstiftningens intentioner.

Det samlade intrycket som framkommer i KPMG:s rapport är att det pågår en hel del aktivitet vid granskade nämnder när det gäller funktionsnedsattas kultur- och fritidsaktiviteter. Granskning visar att nämnderna har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att nå de prioriterade mål avseende kultur- och fritidsaktiviteter som finns utpekade i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Granskningen visar att nämndernas representanter är närvarande och aktiva i det omfattande nätverket Fritid för alla som verkar för att utöka möjligheterna för funktionshindrade att delta i fritids- och kulturaktiviteter av olika slag.

Omsorgsnämnden delar revisionens bedömning och rekommendationer och kommer att arbeta vidare med frågorna inom ramen för den överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap som omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrott- och fritidsnämnden beslutat om.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inte några ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse den 27 januari 2020

Bilaga 1: Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Bilaga 2: Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

Omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Direktör

Kommunrevisionen
Yttrande

Datum:
2020-01-22

Diarienummer:
OSN-2019-00830

Handläggare:
Ulrika Jansson

Version/DokumentID:

Yttrande gällande kommunrevisionens granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

Uppsala kommuns revision begär yttrande från omsorgsnämnden, idrotts- och fritidsnämnden, kulturnämnden, och kommunstyrelsen över revisionens iakttagelser gällande granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning som gjorts under december 2019.

Yttrandet ska besvara följande frågeställningar:

- Utarbeta former för en samordnad och återkommande uppföljning av de prioriterade delmålen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avseende kultur- och fritidsaktiviteter.
- Utarbeta former för dokumentation som säkerställer återkoppling mellan tjänstepersoner och nämnderna avseende nätverket Fritid för allas arbete med funktionsnedsatta personers behov och önskemål om kultur- och fritidsaktiviteter.
- Gemensamt kartlägga vilket behov av information om kultur- och fritidsaktiviteter som finns hos personer med LSS-insats. Kartläggningen bör även belysa frågan om hur informationens form och innehåll bör anpassas till målgruppens förutsättningar.
- Utarbeta en formell struktur för samordning av nämndernas arbete med att tillgängliggöra det allmänna kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning.
- Utveckla gemensamma former för samordning, planering och genomförande av föreningsdialog.

Omsorgsnämnden ger följande svar på kommunrevisionens rekommendationer och frågeställningar:

Utarbeta former för en samordnad och återkommande uppföljning av de prioriterade delmålen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avseende kultur- och fritidsaktiviteter.

Omsorgsnämnden har ett pågående samarbete med kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden i frågor kring kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Omsorgsnämnden har startat och kommer under 2020 att fortsätta samverka med kommunstyrelsen för att stärka en samordnad uppföljning av programmet för full delaktighet i sin helhet och även i dessa frågor.

Utarbeta former för dokumentation som säkerställer återkoppling mellan tjänstepersoner och nämnderna avseende nätverket Fritid för alla arbete med funktionsnedsatta personers behov och önskemål om kultur- och fritidsaktiviteter

Omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrott- och fritidsnämnden har i december år 2019 fattat beslut om att ingå ett idéburet offentligt partnerskap med föreningen Fyrisgården. Syftet med partnerskapet är att öka tillgången och tillgängligheten till kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning i Uppsala kommun. Partnerskapet ska också underlätta för föreningar och verksamheter som riktar sig till personer med funktionsnedsättning att utveckla sina verksamheter för målgruppen. Nätverket Fritid för alla är en viktig del i partnerskapet.

Arbetsgrupp och styrgrupp för nätverket fritid för alla kommer under första kvartalet 2020 att utarbeta styrdokument för det strategiska arbetet med nätverket. Styrgrupp Fritid för alla arbetar för strategisk planering när det gäller fritidsaktiviteter för målgruppen. Styrgruppen träffas en-två gånger per termin och minnesanteckningar upprättas.

Gemensamt kartlägga vilket behov av information om kultur- och fritidsaktiviteter som finns hos personer med LSS-insats. Kartläggningen bör även belysa frågan om hur informationens form och innehåll bör anpassas till målgruppens förutsättningar

Inom ramen för partnerskapet och nätverket fritid för alla åtar sig berörda förvaltningar och Fyrisgården att ta tillvara målgruppens synpunkter och önskemål. Samt att samordna informationsmöten mellan berörda parter, organisationer och föreningar inom nätverket för att underlätta kunskapsutbyte och identifiera behov.

En kartläggning är gjord utifrån en utredning kring parasport och tillgång till fysisk aktivitet av idrotts- och fritidsnämnden. I utredningen konstaterades att föreningar och organisationer vars verksamhet riktar sig till personer med funktionsnedsättning har en svårighet att nå ut till målgruppen.

Med de olika informationskanaler som Fritid för alla använder sig av, samt Fritid för alla-dagen, kan tröskeln och svårigheten med att ta till sig information kring fritidsaktiviteter i Uppsala kommun minskas och möjligheten att delta i aktiviteter underlättas. Aktivitetssidan för fritid för alla är under ombyggnad och det kommer även årligen tas fram en aktivitetskatalog.

Utarbeta en formell struktur för samordning av nämndernas arbete med att tillgängliggöra det allmänna kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning

Respektive nämnd åtar sig inom ramen för partnerskapet att förvaltningarna ska ingå som en aktiv part i nätverket Fritid för alla och bland annat finnas representerade i nätverkets styrgrupp.

Då IOP är ett samverkansavtal med två likvärdiga parter reglerar det också förvaltningarnas arbete med åtagandena inom partnerskapet. Kopplat till partnerskapet finns en formell struktur för samordning mellan nämnderna då den reglerar att det ska finnas både en styrgrupp och en utvecklingsgrupp. I styrgruppen ingår verksamhetschef från Fyrisgården och kommunen representeras genom

tjänstepersoner från kulturförvaltningen, omsorgsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen (idrott och fritid).

I styrgruppen träffas man för uppföljning två gånger per år och därutöver vid behov. Utvecklingsgruppen består av tjänstepersoner och representanter från berörda nämnders presidium samt verksamhetschef och representant från Fyrisgårdens styrelse. Gruppen sammanträder en gång per år. Minnesanteckningar upprättas vid både styrgrupps- och utvecklingsgruppträffar.

Uppföljning av parternas åtaganden sker på avstämningsmöten halvårsvis i maj respektive november och dokumenteras med minnesanteckningar. Dessutom ska Fyrisgården årligen upprätta en verksamhetsberättelse som beskriver genomförda insatser.

Utveckla gemensamma former för samordning, planering och genomförande av föreningsdialog

Kommunen och föreningslivet i Uppsala har tagit fram en överenskommelse för hur samverkan mellan parterna ska gå till, Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK, KSN-2018-1229). Syftet med överenskommelsen är att stärka ideella organisationers självständighet och oberoende och att utveckla möjligheter för dessa att vara viktiga aktörer inom välfärdsutveckling samt att ge dessa en tydlig roll i kommunens samhällsplanering och demokratiska process.

Kommunen åtar sig utifrån LÖK att utveckla former för samverkan mellan kommunens nämnder och föreningslivet. Nämnderna använder verktyget den europeiska koden¹ som vägledning för arbetet med dialog.

Inom ramen för LÖK anordnas årligen en dialogkonferens samt de föreningar som undertecknat överenskommelsen har en egen dialoggrupp. Omsorgsnämnden genomför årligen dialog med de föreningar som får bidrag från nämnden. Nämnderna samordnar även dialoger kring särskilda teman och vid specifika frågeställningar, exempelvis genomfördes en samordnad dialog under hösten kring parasport. Nämnderna och föreningarna har dock ett behov av att ha föreningsdialoger riktade mot respektive nämnds ansvarsområde.

Nämnden kommer under år 2020 inom ramen för partnerskapet med Fyrisgården arbeta med främjande insatser för personer med funktionsnedsättning och kommer att beakta rekommendationerna från revisorernas uppföljning i det arbetet.

Loa Mothata
Vice ordförande, omsorgsnämnden

Peter Jernberg
Nämndsekreterare

¹ Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen, Antagen av Ingo-konferensen vid mötet den 1 Oktober 2009

KOMMUNREVISIONEN
Missivskrivelse

Datum:
2019-12-13

Diarienummer:
KRN-2019/56

Mottagare

Idrotts- och fritidsnämnden
Kulturnämnden
Omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige för kännedom
Handikappförbundens samarbetsorgan i Uppsala kommun för
kännedom

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

KPMG har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens arbete med kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning.

Det samlade intrycket efter att ha granskat en rad dokument och genomfört intervjuer med politiker och tjänstepersoner är att det pågår en hel del aktivitet vid granskade nämnder vad gäller funktionsnedsattas kultur- och fritidsaktiviteter. Vår granskning visar att nämnderna har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att nå de prioriterade mål avseende kultur- och fritidsaktiviteter som finns utpekade i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Vi konstaterar vidare att nämndernas representanter är närvarande och aktiva i det omfattande nätverket Fritid för alla som verkar för att utöka möjligheterna för funktionshindrade att delta i fritids- och kulturaktiviteter av olika slag. Därigenom skapas förutsättningar för att utveckla samarbetet med föreningar och organisationer vilket är en förutsättning för att kunna uttolka de önskemål och behov som personer inom LSS personkretsar har kring kultur- och fritidsaktiviteter.

Granskningen visar även att det systematiska användandet av rutin för upprättande av genomförandeplaner säkerställer att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i LSS-boenden.

Vi gör mot det ovan sagda den revisionella bedömningen att granskade nämnder bedriver ett ändamålsenligt arbete med att säkerställa funktionsnedsatta personers tillgång till det allmänna kultur- och fritidsutbudet i Uppsala. Vi bedömer dock att arbetet i sig inte bedrivs tillräckligt strukturerat och systematiskt i syfte att informera om och tillgängliggöra individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning.

Mot bakgrund av genomförd granskning rekommenderar vi granskade nämnder att:

- Utarbeta former för en samordnad och återkommande uppföljning av de prioriterade delmålen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avseende kultur- och fritidsaktiviteter.

- Utarbeta former för dokumentation som säkerställer återkoppling mellan tjänstepersoner och nämnderna avseende nätverket Fritid för allas arbete med funktionsnedsatta personers behov och önskemål om kultur- och fritidsaktiviteter.
- Gemensamt kartlägga vilket behov av information om kultur- och fritidsaktiviteter som finns hos personer med LSS-insats. Kartläggningen bör även belysa frågan om hur informationens form och innehåll bör anpassas till målgruppens förutsättningar.
- Utarbeta en formell struktur för samordning av nämndernas arbete med att tillgängliggöra det allmänna kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning.
- Utveckla gemensamma former för samordning, planering och genomförande av föreningsdialog.

Revisionen begär yttrande över revisionens iakttagelser och rekommendationer från kommunstyrelsen och nämnderna senast 2020-03-11 till kommunrevisionen@ uppsala.se och till det sakkunniga biträdet, anders.petersson@kpmg.se.

För kommunrevisionen

Per Davidsson, ordförande

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

Revisionsrapport

Uppsala kommun

KPMG AB

2019-12-13

Antal sidor 18

Antal bilagor 1

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning och rekommendationer	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfrågor	4
2.2	Avgränsning	5
2.3	Revisionskriterier	5
2.4	Projektorganisation	5
2.5	Metod	5
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Hur säkerställer omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden att det allmänna fritids- och kulturutbudet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning?	7
3.2	Hur inhämtar ansvariga nämnder information om de behov och önskemål som personer tillhörande LSS personkretsar har om kultur- och fritidsaktiviteter?	9
3.3	Bedriver ansvariga nämnder något arbete i syfte att sammanställa och skicka ut information om kultur- och fritidsaktiviteter till personer med LSS-insats?	10
3.4	Hur samordnar omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden sitt arbete inom detta område?	11
3.5	Hur säkerställer omsorgsnämnden att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i bostad med särskild service?	12
3.6	Hur arbetar omsorgsnämndens LSS-boenden för att erbjuda individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter? Hur ofta erbjuds aktiviteter?	13
3.7	På vilket sätt tas handikapporganisationernas erfarenheter och kompetens tillvara i arbetet med att säkerställa ett ändamålsenligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter?	14
4	Slutsatser och rekommendationer	15
4.1	Svar på revisionsfrågor	15
4.2	Revisionell bedömning	16
4.3	Rekommendationer	16
	Bilaga 1 – Granskade dokument och intervjupersoner	18

1 Sammanfattning och rekommendationer

Vi har fått Uppsala kommunrevisorers uppdrag att granska kommunens arbete med kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning.

Granskningen har syftat till att bedöma hur omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden arbetar för att kommunens allmänna fritids- och kulturutbud ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Granskningen har vidare syftat till att bedöma om kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i LSS-insatsens bostad med särskild service på ett sätt som överensstämmer med lagstiftningens intentioner.

Vårt samlade intryck efter att ha granskat en rad dokument och genomfört intervjuer med politiker och tjänstepersoner är att det pågår en hel del aktivitet vid granskade nämnder vad gäller funktionsnedsatta kultur- och fritidsaktiviteter. Vår granskning visar att nämnderna har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att nå de prioriterade mål avseende kultur- och fritidsaktiviteter som finns utpekade i program för fulldelaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Vi konstaterar vidare att nämndernas representanter är närvarande och aktiva i det omfattande nätverket *Fritid för alla* som verkar för att utöka möjligheterna för funktionshindrade att delta i fritids- och kulturaktiviteter av olika slag. Därigenom skapas förutsättningar för att utveckla samarbetet med föreningar och organisationer vilket är en förutsättning för att kunna uttolka de önskemål och behov som personer inom LSS personkretsar har kring kultur- och fritidsaktiviteter.

Granskningen visar även att det systematiska användandet av rutin för upprättande av genomförandeplaner säkerställer att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i LSS-boenden

Vi gör mot det ovan sagda den revisionella bedömningen att granskade nämnder bedriver ett ändamålsenligt arbete med att säkerställa funktionsnedsatta personers tillgång till det allmänna kultur- och fritidsutbudet i Uppsala. Vi bedömer dock att arbetet i sig inte bedrivs tillräckligt strukturerat och systematiskt varför nedanstående rekommendationer lämnas.

Rekommendationer

Med anledning av ovanstående rekommenderas granskade nämnder att:

- utarbeta former för en samordnad och återkommande uppföljning av de prioriterade delmålen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avseende kultur- och fritidsaktiviteter.
- utarbeta former för dokumentation som säkerställer återkoppling mellan tjänstepersoner och nämnderna avseende nätverket *Fritid för alla*s arbete med funktionsnedsatta personers behov och önskemål om kultur- och fritidsaktiviteter.
- gemensamt kartlägga vilket behov av information om kultur- och fritidsaktiviteter som finns hos personer med LSS-insats. Kartläggningen bör även belysa frågan om hur informationens form och innehåll bör anpassas till målgruppens förutsättningar.

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

- utarbeta en formell struktur för samordning av nämndernas arbete med att tillgängliggöra det allmänna kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning.
- utarbeta former för hur inhämtad kunskap från handikapporganisationerna omhändertas och återkopplas till nämnderna.

2 Bakgrund

LSS är en rättighetslag som garanterar goda levnadsvillkor för personer med omfattande och varaktiga funktionshinder. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Enligt LSS ska kommunen verka för att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. För att nå dit måste samverkan ske mellan de nämnder som ansvarar för LSS-verksamhet, kultur samt idrott- och fritidsfrågor. Vidare stadgar LSS att kulturella aktiviteter och fritidsverksamhet ska ingå i insatserna bostad med särskild service för barn, ungdomar eller vuxna. De kultur- och fritidsaktiviteter som erbjuds ska vara individuellt anpassade.

Regeringen beslutade i mars 2019 att ge Myndigheten för delaktighet i uppdrag att kartlägga hur en aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning kan främjas lokalt och regionalt¹. Uppdraget baserades bland annat på forskning som visar att kvinnor och män med funktionsnedsättning i högre grad än övriga befolkningen rapporterar att de har en stillasittande fritid. Regeringen konstaterade vidare att det är särskilt viktigt för barn med funktionsnedsättning att få tillgång till en mer aktiv fritid eftersom det bidrar till god hälsa och erbjuder ett socialt sammanhang.

En som kommun inte arbetar ändamålsenligt med att göra det allmänna fritids- och kulturutbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning riskerar att de effekter uppstår som redovisas ovan, dvs att personer med funktionsnedsättning är mer stillasittande än befolkningen i övrigt samt att barn med funktionsnedsättning inte får tillgång till en aktiv fritid. Mot bakgrund av dessa risker har revisorerna beslutat att granska hur berörda nämnder arbetar för att kommunens allmänna fritids- och kulturutbud ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma hur omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden arbetar för att kommunens allmänna fritids- och kulturutbud ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Granskningen syftar vidare till att bedöma om kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i LSS-insatsens bostad med särskild service på ett sätt som överensstämmer med lagstiftningens intentioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Hur säkerställer omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden att det allmänna fritids- och kulturutbudet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning? Har nämnderna ställt upp mål och hur följs de i så fall upp?
- Hur inhämtar ansvariga nämnder information om de behov och önskemål som personer tillhörande LSS personkretsar har om kultur- och fritidsaktiviteter?
- Bedriver ansvariga nämnder något arbete i syfte att sammanställa och skicka ut information om kultur- och fritidsaktiviteter till personer med LSS-insats?

¹ "Uppdrag om tillgänglighet till hjälpmedel för fritidsaktiviteter och aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning". Diarienummer: S2019/01379/FST

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

- Hur samordnar omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden sitt arbete inom detta område?
- Hur säkerställer omsorgsnämnden att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i bostad med särskild service?
- Hur arbetar omsorgsnämndens LSS-boenden för att erbjuda individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter? Hur ofta erbjuds aktiviteter?
- På vilket sätt tas handikapporganisationernas erfarenheter och kompetens tillvara i arbetet med att säkerställa ett ändamålsenligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter?

2.2 Avgränsning

Granskningen avgränsas till de delar av det allmänna fritids- och kulturutbudet som handlar om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

2.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Revisionskriterierna kan ofta hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Revisionskriterierna kan också ha sin grund i jämförbar praxis.

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Lagen om stöd och service
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
- Tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut

2.4 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Martin Jansson, verksamhetsrevisor tillsammans med Anders Elgtberg, granskare. Rapporten har kvalitetsgranskats av Tomas Odin, certifierad kommunal yrkesrevisor.

Samtliga intervjurespondenter, som framgår av bilaga 1, har haft möjlighet att faktagranska rapporten.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

1. Dokumentstudier av kommunens dokumentation för området
2. Intervjuer med berörda tjänstemän
3. Analys
4. Faktagranskning
5. Kvalitetssäkring

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

6. Avrapportering

3 Resultat av granskningen

3.1 Hur säkerställer omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden att det allmänna fritids- och kulturutbudet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning?

lakttagelser

Av vår granskning framgår att nämnderna arbetar på flera olika sätt för att säkerställa att det allmänna fritids- och kulturutbudet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

Föreningsbidrag

Under intervjuerna nämns återkommande att kravställandet vid utdelning av föreningsbidrag är ett viktigt instrument för att säkerställa tillgång till fritids- och kulturutbudet för personer med funktionsnedsättning. Mer konkret innebär det att man från nämndernas sida arbetar aktivt med att ställa krav i ansökan om föreningsbidrag kring hur det säkerställs att personer med funktionsnedsättning kommer att ha tillgång till föreningens aktiviteter. Vid exempelvis omsorgsnämnden beviljas en stor del av de ansökande föreningarna bidrag för att anordna anpassade aktiviteter för sin målgrupp såsom läger, skrivarverkstäder, bad eller utflykter.

Idéburet offentligt partnerskap

2016 fattade kommunstyrelsen i Uppsala kommun beslut om riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap. Idéburet offentligt partnerskap kan kort beskrivas som en överenskommelse mellan en offentlig aktör och en eller flera idéburna organisationer om drift av en viss verksamhet. Syftet med ett partnerskap är primärt att skapa långsiktiga och rimliga förutsättningar för ideella organisationer att delta i samhällsplaneringen och utvecklingen av välfärden. I förenklade ordalag kan idéburet offentligt partnerskap sägas vara ett mellanting mellan föreningsbidrag och upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU).

I samband med denna granskning framkom information om att Uppsala kommun genom granskade nämnder avser att ingå partnerskap med Fyrisgården. Fyrisgården är en hemgård, en mötesplats för alla åldrar, även om de huvudsakliga besökarna är unga med funktionsnedsättning. Den verksamhet som föreningen har stöd för hos nämnderna vänder sig till unga 13 – 25 år. Föreningen har kvällsverksamhet för målgruppen måndag-torsdag och disco en lördag i månaden. Förväntat antal deltagare 25 – 50 ungdomar per gång. Föreningen har också stöd för deras idrott- och fritidsaktiviteter från idrott- och fritidsnämnden. Utöver det ansöker föreningen stöd från kulturförvaltningen för deras dialogforum där ungdomar, politiker, och tjänstemän möts för samtal med syftet att unga personer med funktionsnedsättning ska få möjlighet att förmedla sina åsikter.

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning beskriver den politiska strategin för funktionshinderpolitiken i Uppsala kommun och antogs av

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

kommunfullmäktige 2016. Programmet gäller i alla kommunens verksamheter och bolag och används i arbetet med att förbättra och utveckla tillgänglighet och delaktighet i kommunen i syfte att uppnå ökad trygghet, delaktighet och självständighet.

Utgångspunkten i programmet är ett antal målområden som är fastslagna i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ett av dessa målområden är kultur, fritid, idrott och hälsa. För varje målområde i programmet finns ett antal övergripande mål och prioriterade delmål som konkretiserar åtgärder för måluppfyllelse. För målområdet kultur, fritid, idrott och hälsa anges följande prioriterade delmål:

- Den fysiska tillgängligheten i Uppsalas kulturutbud ska öka.
- Fritidshem, fritidsklubbar, fritidsgårdar, lekplatser och kulturskola vara tillgängliga för alla barn och ungdomar.
- Utbudet av och tillgängligheten till olika motionsalternativ för personer med funktionsnedsättning ska öka.
- Föreningar och privata aktörer som erbjuder anpassade motions- eller kulturaktiviteter ska erbjudas stöd och utbildning.

Enligt uppgift har granskade nämnder haft en gemensam åtgärd i respektive verksamhetsplaner under året avseende att utreda hur en organisation som syftar till att möjliggöra en bra fritid för alla, i synnerhet för personer med funktionsnedsättning, kan skapas.

Bygglovsansökningar

Vid tiden för granskningen är Uppsala kommun inne i en period med omfattande investeringar i nya idrotts- och aktivitetsanläggningar. Inför denna satsning så uppges det från stadsbyggnadsförvaltningens företrädare att ett helhetsgrepp tas för att genom bygglovstillstånd säkerställa att uppförandet av nya anläggningar möter högt ställda krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Nätverket fritid för alla

Inom ramen för nätverket *Fritid för alla* anordnas också Fritid för alla-dagen, Upplands största prova på-dag för personer med funktionsnedsättning. Här erbjuds idrotts-, kultur- och fritidsaktiviteter helt kostnadsfritt för att uppmuntra målgruppen att prova på nya aktiviteter och komma i kontakt med föreningar och organisationer.

Kommentar och bedömning

Vår bedömning är att granskade nämnder genom de åtgärder och insatser som redovisats ovan säkerställer att det allmänna fritids- och kulturutbudet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. De prioriterade delmål som anges i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning visar på en hög ambition att göra kultur- och fritidsaktiviteter tillgängliga för målgruppen. Däremot kan inte vår granskning visa att det bedrivs en samordnad och återkommande uppföljning kring de olika nämndernas arbetet med de prioriterade delmål som berör kultur- och fritidsaktiviteter. Vi rekommenderar därför granskade nämnder att utarbeta former för en samordnad och återkommande uppföljning av de prioriterade delmålen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avseende kultur- och fritidsaktiviteter.

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

3.2 Hur inhämtar ansvariga nämnder information om de behov och önskemål som personer tillhörande LSS personkretsar har om kultur- och fritidsaktiviteter?

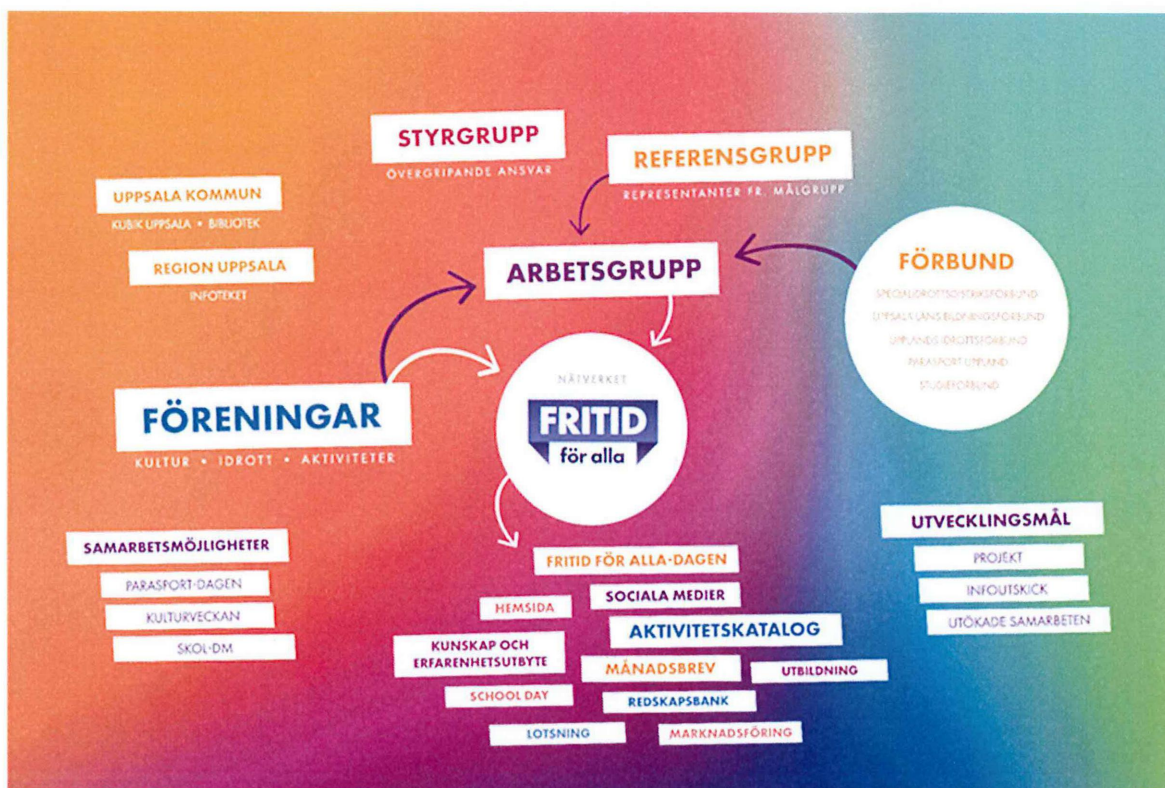
lakttagelser

Nätverket fritid för alla.

Nätverket *Fritid för alla* arbetar med att skapa förutsättningar för att barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska få tillgång till en meningsfull fritid.

Fritid för alla bildades 2002, och är ett nätverk bestående av representanter från olika föreningar och organisationer som vill verka för en aktiv fritid oavsett funktionshinder. Nätverket jobbar för att utöka möjligheterna för funktionshindrade att delta i fritids- och kulturaktiviteter av olika slag bl.a. genom att utveckla samarbetet mellan föreningar och organisationer så att man kan utbyta kunskap och erfarenhet.

Nätverket består av en arbetsgrupp samt av en styrgrupp. Styrgruppen har det övergripande ansvaret och består av strateger från kulturförvaltningen, omsorgsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen –idrott och fritid samt av representanter från Uppsala läns bildningsförbund, Upplands idrottsförbund, Region Uppsala habiliteringsverksamhet samt av Fyrisgården. Nedan återfinns en grafisk beskrivning av nätverkets organisationsstruktur:

Arbetsgruppen består av representanter på en mer operativ nivå. Vid behov så knyts också en referensgrupp till nätverket för att inhämta målgruppens behov. Här finns inga

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

fasta medlemmar utan referensgrupp sammansätts när det finns frågor som behöver tas.

Nätverkets målgrupp är

- Personer med funktionsnedsättning.
- Kultur- och idrottsföreningar, studieförbund, idrottsförbund, kulturinstitutioner, verksamheter och organisationer som på olika sätt arbetar med och för inkludering av personer med funktionsnedsättning.

Under intervju uppges att nätverket är viktigt ur ett omvärldsbevakningsperspektiv – en "sambandscentral" – där information och kunskap delas mellan tjänstepersoner vid de olika förvaltningarna. Nätverket uppges vidare göra det möjligt för de tjänstepersoner som ingår att skapa en helhetsbild kring behov och utbud när det gäller kultur- och fritidsverksamheter för personer med funktionsnedsättning.

Kommentar och bedömning

Utifrån genomförda intervjuer förmedlas intrycket att nätverket *Fritid för alla* har en stor betydelse när det gäller att fånga upp behov och önskemål som personer tillhörande LSS personkretsar har om kultur- och fritidsaktiviteter. Mot bakgrund av den grafiska beskrivningen av nätverket ovan är det vår bedömning nätverket omfattar ett stort antal aktörer och aktiviteter vilket ger förutsättningar för ett framåtsyftande kunskapsutbyte inom nätverket. Däremot är det utifrån den information som framkommit under granskningen svårt att få en bild av hur den kunskap som delas i nätverket dokumenteras och återkopplas till nämnderna. Vi rekommenderar därför granskade nämnder att utarbeta former för dokumentation som säkerställer återkoppling mellan tjänstepersoner och nämnderna avseende nätverkets arbete med funktionsnedsatta personers behov och önskemål om kultur- och fritidsaktiviteter.

3.3 Bedriver ansvariga nämnder något arbete i syfte att sammanställa och skicka ut information om kultur- och fritidsaktiviteter till personer med LSS-insats?

lakttagelser

Baserat på den dokumentation vi har begärt in och de intervjuer vi genomfört så framkommer inget som påvisar att ansvariga nämnder bedriver ett riktat arbete i syfte att sammanställa och skicka ut information om kultur- och fritidsaktiviteter till personer med LSS-insats. Däremot pekas vid ett flertal intervjuer på bl.a. hemsidan Kubik Uppsala ut som en viktig informationskälla.

Kubik Uppsala är Uppsala kommuns webbaserade tjänst där du hittar aktiviteter för barn och unga mellan 0-25 år. Webbplatsen Kubik Uppsala skapades 2009 för att synliggöra kulturlivet i Uppsala för barn och unga. Under 2013 lyftes även fritidsaktiviteter in i utbudet, där fria grupper, institutioner och föreningar presenterar sin verksamhet och aktiviteter. Efter att webben byggdes om 2016 uppges det ha blivit lättare att söka fram vad som händer, få tips om spännande kurser eller upptäcka ett helt nytt intresse.

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

Samtliga intervjurespondenter refererar till Kubik Uppsala i positiva ordalag. Det påpekas dock att även om ett arbete har gjorts för att göra sökningar efter aktiviteter så enkelt som möjligt kan webbplatsen fortfarande vara svår för delar av målgruppen.

Därutöver hänvisas under intervjuerna till olika förenings eller organisationers hemsidor såsom exempelvis Fyrisgården där det omfattande aktivitetsutbudet är relativt lättillgängligt via en "aktivitetskalender" som riktar sig till målgruppen. Intervjurespondenter från omsorgsförvaltningen uppger att det ofta kommer utskick till boenden från olika förvaltningar, föreningar och organisationer om pågående eller planerade kultur- och fritidsaktiviteter. Mer konkret anges att kulturförvaltningen skickar ut så kallade "aktivitetstips" till avdelningen arbete och bostads boenden samt till externa utförares boenden.

Kommentar och bedömning

Det samlade intrycket från intervjuerna är att det finns ett väl etablerat informationsflöde om kultur- och fritidsaktiviteter som är riktat till verksamheter och verksamma vid boenden för personer med LSS-insats. Dessutom finns information om kultur- och fritidsaktiviteter relativt lättillgängliga på t.ex. kommunens hemsida Kubik Uppsala eller Fyrisgårdens hemsida. Däremot är vår bedömning att nämnderna inte bedriver ett riktat arbete för att sammanställa och skicka ut information om kultur- och fritidsaktiviteter till personer med LSS-insats. Vi rekommenderar därför nämnderna att gemensamt kartlägga vilket behov av information om kultur- och fritidsaktiviteter som finns hos personer med LSS-insats. Kartläggningen bör även belysa frågan om hur informationens form och innehåll bör anpassas till målgruppens förutsättningar.

3.4 Hur samordnar omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden sitt arbete inom detta område?

lakttagelser

Samverkan mellan strateger.

Vi har efterfrågat dokumentation som visar hur nämnderna samordnar sitt arbete med att göra det allmänna kultur- och fritidsutbudet tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Någon sådan dokumentation har dock inte kommit granskningen tillhanda. Däremot framkommer under intervjuer att uppdragsstrateger från respektive förvaltning har möten ca en gång i månaden för att utbyta information, kunskap och erfarenheter. Dessa möten beskrivs som värdefulla för att skapa en helhetsbild kring nuläge och framtid och därmed ge förutsättningar för planering. Dessutom uppges mötena bidra till ett lärande över förvaltningsgränserna. Överhuvudtaget beskrivs samordningen mellan uppdragsstrategerna fungera väl.

Kommentar och bedömning

Samtliga i granskningen ingående nämnder har breda och i många avseende svåra uppdrag. Dessutom är de till nämnderna hörande förvaltningarna mycket stora. Det är omständigheter som i sig försvårar samverkan och samordning över nämnd- och förvaltningsgränser. Vi konstaterar att det sker en informell samordning mellan de olika förvaltningarnas uppdragsstrateger. Vi uppfattar det även som positivt att samverkan

2019-12-13

mellan dessa uppges fungera mycket väl. Däremot bedömer vi att det finns en påtaglig sårbarhet som en konsekvens av det personberoende som nuvarande sätt att samordna nämndernas arbete medför. Vi rekommenderar därför granskade nämnder att utarbeta en formell struktur för samordning av nämndernas arbete med att tillgängliggöra det allmänna kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning.

3.5 Hur säkerställer omsorgsnämnden att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i bostad med särskild service?

lakttagelser

Genomförandeplaner

Omsorgsnämnden beslutar om insatser för den enskilde. Hur en insats ska genomföras bör, enligt Socialstyrelsen, dokumenteras i en genomförandeplan med hänsyn tagen till den enskildes självbestämmanderätt och integritet.

Genomförandeplanen tas fram hos utföraren och kan innehålla information om aktiviteter och mål för insatsen. Genomförandeplanen bör, enligt myndigheten, användas som utgångspunkt för de kontinuerliga journalanteckningar som förs hos utföraren.

Enligt den rutin för upprättande av genomförandeplan som finns i Uppsala kommun syftar planen till att skapa en tydlig struktur för det praktiska genomförandet av beslutad insats och att underlätta uppföljningen. Planering av genomförandet omfattar:

- relationsskapande med den enskilde
- kartläggning och undersökning av den enskildes behov
- planering av uppföljning och revidering.

Den enskildes syn på sina förmågor, intressen, önskemål och behov tas till vara. Detta för att den enskilde ska kunna formulera sina mål och uppnå dem. Övergripande uppföljning av insatsen ska göras tillsammans med den enskilde minst var 3:e månad om inte tätare uppföljningstid bestämts i genomförandeplanen. När genomförandeplanens beskrivna mål är uppnått ska övergripande mål utifrån biståndsbeslut ses över. Om det finns ytterligare arbetsområden som den enskilde vill arbeta med ska dessa diskuteras och planeras med den enskilde

Vid intervjuerna uppges att genomförandeplanerna är utgångspunkt för de aktiviteter som anordnas vid avdelningen arbete och bostads boenden. Brukaren och medarbetaren planerar kultur- och fritidsaktiviteter utifrån de insatser som finns inskrivna i genomförandeplanen.

Kultur- och fritidsombud

Vid avdelningen arbete och bostads boenden finns utsedda kultur- och fritidsombud. Kultur- och fritidsombudet har i uppgift att ta emot önskemål om aktiviteter från de boende. Ombudet samordnar och tillgängliggör den information om kultur- och fritidsaktiviteter som anordnas i Uppsala och som kommer till boenden från kulturförvaltningen samt stadsbyggnadsförvaltningen genom upprättade

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

informationskanaler. Kultur- och fritidsombuden har regelbundna möten där erfarenheter och kunskaper utbyts.

Kommentar och bedömning

Det framgår av intervjuer och den dokumentgranskning vi har genomfört att det finns ett mycket brett kultur- och fritidsutbud i Uppsala. Utmaningen för nämnderna blir då att tillgängliggöra detta utbud för personer med funktionsnedsättning. Vad gäller personer med beviljad LSS-insats anser vi att rutinen för upprättande av genomförandeplan säkerställer att brukarens önskemål om och behov av kultur- och fritidsaktiviteter tillgodoses vid boenden i egen regi. Vi ser därför kultur- och fritidsombudet som ett bra komplement för att säkerställa att de boende dels har god tillgång till information om kultur- och fritidsaktiviteter, dels möjlighet att uttrycka önskemål om aktiviteter.

Vi bedömer mot bakgrund av detta att omsorgsnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds vid boenden med särskild service.

3.6 Hur arbetar omsorgsnämndens LSS-boenden för att erbjuda individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter? Hur ofta erbjuds aktiviteter?

lakttagelser

Det finns inget i den dokumentation som vi tagit del av som direkt pekar på hur omsorgsnämndens LSS-boende arbetar för att erbjuda individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter. Däremot uppges återkommande vid intervjuerna att utgångspunkten i detta arbete är de ovan beskrivna genomförandeplanerna och den rutin som dessa bygger på. Det uppges att varje boende har minst två aktiviteter i veckan inplanerade i sina respektive genomförandeplaner. Därutöver finns, som också nämnts ovan, kultur- och fritidsombud vid varje boende för att fånga upp önskemål från och informera de boende om pågående och planerade kultur- och fritidsaktiviteter.

Kommentar och bedömning

Givet att lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade har ett tydligt individperspektiv, följer att den rutin som ligger till grund för upprättande av genomförandeplaner i sig syftar till att individanpassa beviljade insatser. Under vår granskning har det framkommit att kultur- och fritidsaktiviteter ingår i samtliga genomförandeplaner som upprättats. Vi bedömer mot bakgrund av detta att omsorgsnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att dess LSS-boenden erbjuder individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter.

3.7 På vilket sätt tas handikapporganisationernas erfarenheter och kompetens tillvara i arbetet med att säkerställa ett ändamålsenligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter?

lakttagelser

Nätverket Fritid för alla

I nätverket *Fritid för alla*, som redogjorts för ovan, ingår en bredd av föreningar och organisationer med erfarenheter och kompetens om Uppsalas utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Nätverket jobbar för att utöka möjligheterna för funktionshindrade att delta i fritids- och kulturaktiviteter av olika slag bl.a. genom att utveckla samarbetet mellan föreningar och organisationer så att man kan utbyta kunskap och erfarenhet.

LSS-rådet

Enligt uppgift är kultur- och fritidsfrågor en återkommande punkt i LSS-rådets sammanträden.

Föreningsdialog

Samtliga nämnder anordnar dialog med de föreningar som får föreningsbidrag. Formerna för dialogen skiljer sig enligt uppgift åt mellan nämnderna.

Exempelvis anordnar omsorgsnämnden föreningsdialog två gånger om året. Till dessa dialogmöten bjuds samtliga föreningar som erhåller föreningsbidrag in. Det innebär att föreningar som inte tillhör handikapprörelsen ges möjlighet att delta vid dessa möten. Vid dialogmötena deltar representanter från nämnderna samt tjänstepersoner från omsorgsförvaltningen. Mötena genomförs via smågruppdiskussioner som sedan samlas upp i en större och sammanfattande diskussion. Mötena följer en bestämd dagordning men föregås enligt uppgift inte av förutbestämda teman eller frågeställningar. Detta i syfte att säkerställa att det är brukarorganisationernas och föreningarnas synpunkter och frågor som hamnar i fokus för diskussionerna.

Kommentar och bedömning

Nätverket *Fritid för alla*, där samtliga nämnder är representerade, för ett kontinuerligt kunskapsutbyte med en bredd av föreningar och organisationer med erfarenhet och kompetens kring kultur- och fritidsaktiviteter. Dessutom ser vi positivt på den föreningsdialog som nämnderna anordnar regelbundet. Sammantaget bedömer vi att det därmed finns en ändamålsenlig struktur för att tillvarata handikapporganisationernas erfarenheter och kompetens i arbetet med att säkerställa ett ändamålsenligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.

Däremot ser vi en möjlighet för nämnderna att i högre utsträckning samordna, planera och genomföra föreningsdialogen gemensamt för ökat lärande. Vi rekommenderar därför nämnderna att utveckla former gemensam samordning, planering och genomförande av föreningsdialog.

4 Slutsatser och rekommendationer

4.1 Svar på revisionsfrågor

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- **Hur säkerställer omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden att det allmänna fritids- och kulturutbudet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning? Har nämnderna ställt upp mål och hur följs de i så fall upp?**

Vi bedömer att de åtgärder och insatser vidtagit och vidtar säkerställer att det allmänna fritids- och kulturutbudet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Däremot efterlyser vi en samordnad och återkommande uppföljning kring de olika nämndernas arbete med uppsatta mål.

- **Hur inhämtar ansvariga nämnder information om de behov och önskemål som personer tillhörande LSS personkretsar har om kultur- och fritidsaktiviteter?**

Nämnderna har en central plats i nätverket *Fritid för alla* utifrån vår granskning har en stor betydelse när det gäller att fånga upp behov och önskemål som personer tillhörande LSS personkretsar har om kultur- och fritidsaktiviteter. Däremot är det utifrån den information som framkommit under granskningen svårt att få en bild av hur den kunskap som delas i nätverket dokumenteras och återkopplas till nämnderna.

- **Bedriver ansvariga nämnder något arbete i syfte att sammanställa och skicka ut information om kultur- och fritidsaktiviteter till personer med LSS-insats?**

Nej. Vår bedömning är att nämnderna inte bedriver ett riktat arbete för att sammanställa och skicka ut information om kultur- och fritidsaktiviteter till personer med LSS-insats.

- **Hur samordnar omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden sitt arbete inom detta område?**

Vår granskning konstaterar att det sker en informell samordning mellan de olika förvaltningarnas uppdragsstrategier. Däremot bedömer vi att det finns en påtaglig sårbarhet som en konsekvens av det personberoende som nuvarande sätt att samordna nämndernas arbete medför.

- **Hur säkerställer omsorgsnämnden att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i bostad med särskild service?**

Vi bedömer att rutinen för upprättande av genomförandeplan säkerställer att brukarens önskemål om och behov av kultur- och fritidsaktiviteter tillgodoses vid boenden i egen regi.

- **Hur arbetar omsorgsnämndens LSS-boenden för att erbjuda individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter? Hur ofta erbjuds aktiviteter?**

Granskningen visar att kultur- och fritidsaktiviteter ingår minst två gånger i veckan i samtliga genomförandeplaner som upprättats. Vi bedömer mot bakgrund av detta

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

att omsorgsnämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att dess LSS-boenden erbjuder individanpassade kultur- och fritidsaktiviteter.

- **På vilket sätt tas handikapporganisationernas erfarenheter och kompetens tillvara i arbetet med att säkerställa ett ändamålsenligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter?**

Sammantaget bedömer vi att det genom nätverket *Fritid för alla* finns en ändamålsenlig struktur för att tillvarata handikapporganisationernas erfarenheter och kompetens i arbetet med att säkerställa ett ändamålsenligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Däremot ser vi en möjlighet för nämnderna att i högre utsträckning samordna, planera och genomföra föreningsdialogen gemensamt för ökat lärande.

4.2 Revisionell bedömning

Granskningen har syftat till att bedöma hur omsorgsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden arbetar för att kommunens allmänna fritids- och kulturutbud ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Granskningen har vidare syftat till att bedöma om kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i LSS-insatsens bostad med särskild service på ett sätt som överensstämmer med lagstiftningens intentioner.

Vårt samlade intryck efter att ha granskat en rad dokument och genomfört intervjuer med politiker och tjänstepersoner är att det pågår en hel del aktivitet vid granskade nämnder vad gäller funktionsnedsatta kultur- och fritidsaktiviteter. Vår granskning visar att nämnderna har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att nå de prioriterade mål avseende kultur- och fritidsaktiviteter som finns utpekade i program för fulldelaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Vi konstaterar vidare att nämndernas representanter är närvarande och aktiva i det omfattande nätverket *Fritid för alla* som verkar för att utöka möjligheterna för funktionshindrade att delta i fritids- och kulturaktiviteter av olika slag. Därigenom skapas förutsättningar för att utveckla samarbetet med föreningar och organisationer vilket är en förutsättning för att kunna uttolka de önskemål och behov som personer inom LSS personkretsar har kring kultur- och fritidsaktiviteter.

Granskningen visar även att det systematiska användandet av rutin för upprättande av genomförandeplaner säkerställer att kultur- och fritidsaktiviteter erbjuds i LSS-boenden

Vi gör mot det ovan sagda den revisionella bedömningen att granskade nämnder bedriver ett ändamålsenligt arbete med att säkerställa funktionsnedsatta personers tillgång till det allmänna kultur- och fritidsutbudet i Uppsala. Vi bedömer dock att arbetet i sig inte bedrivs tillräckligt strukturerat och systematiskt varför nedanstående rekommendationer lämnas.

4.3 Rekommendationer

Vi rekommenderar granskade nämner att:

- utarbeta former för en samordnad och återkommande uppföljning av de prioriterade delmålen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avseende kultur- och fritidsaktiviteter.

Uppsala kommun

Granskning av kultur- och fritidsverksamhet för personer med funktionsnedsättning

2019-12-13

- utarbeta former för dokumentation som säkerställer återkoppling mellan tjänstepersoner och nämnderna avseende nätverket *Fritid för allas* arbete med funktionsnedsatta personers behov och önskemål om kultur- och fritidsaktiviteter.
- gemensamt kartlägga vilket behov av information om kultur- och fritidsaktiviteter som finns hos personer med LSS-insats. Kartläggningen bör även belysa frågan om hur informationens form och innehåll bör anpassas till målgruppens förutsättningar.
- utarbeta en formell struktur för samordning av nämndernas arbete med att tillgängliggöra det allmänna kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning.
- utveckla gemensamma former för samordning, planering och genomförande av föreningsdialog.

2019-12-13

KPMG AB

Anders Petersson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Martin Jansson

Verksamhetsrevisor

Bo Ädel

Uppdragsansvarig

Bilaga 1 – Granskade dokument och intervjupersoner

Dokument som granskats

- *Ansökan om stöd för att följa upp och utveckla LSS-rådet i Uppsala kommun.*
- *Brukarombudd i Uppsala kommun, rollbeskrivning, funktion och definitioner.*
- *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.*
- *LSS-rådet, verksamhetsberättelse 2016-2017.*
- *Omsorgsförvaltningen – organisation. Organisationsskiss.*
- *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.*
- *Stadgar och föreskrifter för kommunens råd.*
- *Struktur och metoder för brukarinflytande i omsorgsförvaltningen, utredning.*
- *Synpunktsblankett.*
- *Rapport om resultat och genomförande av SKL:s brukarundersökning 2017, en brukarundersökning inom all daglig verksamhet i Uppsala kommun.*
- *Rutin. Ta emot och utreda synpunktsärende.*
- *Rutin. Genomförandeplan inom serviceboende och gruppboende.*
- *Rutin. Kontaktmannaskap inom serviceboende och gruppboende.*
- *Verksamhetsplan och budget 2017. Idrotts- och fritidsnämnden*
- *Verksamhetsplan 2018. Kulturnämnden*
- *Verksamhetsplan och budget 2019. Omsorgsnämnden.*
- *Öppna jämförelser – Enhetsundersökningen LSS 2019, Socialstyrelsen.*

Intervjupersoner

Direktör, omsorgsförvaltningen

Direktör, stadsbyggnadsförvaltningen

Avdelningschef idrott och fritid, stadsbyggnadsförvaltningen

Avdelningschef arbete och bostad, omsorgsförvaltningen

Avdelningschef fritid, kulturförvaltningen

Avdelningschef bibliotek Uppsala, kulturförvaltningen

Uppdragsstrateg, omsorgsförvaltningen